

PHẬT THUYẾT ĐẠI THỪA BỒ-TÁT TẠNG CHÁNH PHÁP KINH

QUYỂN 40

Phẩm 11: TUỆ THÙ THẮNG BA-LA-MẬT-ĐA (Phần 8)

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Đức Nhiên Đăng Như Lai Ứng Cúng Chánh Đẳng Giác, ở trong ba đời dùng Tuệ nhãn nhìn khắp nên biết tất cả. Lúc đó, Phạm chí Bảo Vân biết như vậy rồi, dùng đầu tóc vàng ròng của mình trải trên mặt đất, thỉnh Đức Phật, chúng Thanh văn và các Tỳ-kheo khác bước lên tóc ấy và đi qua phía bên phải. Vì sao? Đức Phật ấy bảo các Tỳ-kheo: “Phạm chí Bảo Vân trải qua vô lượng a-tăng-kỳ kiếp sẽ thành Phật hiệu là Thích-ca Mâu-ni Như Lai, Ứng Cúng Chánh Biến Tri, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật Thế Tôn.”

Này Xá-lợi Tử! Lúc Phạm chí nghe Đức Phật thọ ký rồi, vui mừng phấn khởi, hiện đại thần thông, ở giữa hư không tức thời chứng đắc vô lượng trăm ngàn câu-chỉ na-do-đa pháp môn Tam-ma-địa chẳng thể nêu bày hết, dùng trí lực thần thông, vượt qua phương Đông hằng hà sa thế giới chư Phật Thế Tôn và được chư Phật ấy thọ ký rằng: “Đến đời vị lai quá vô lượng a-tăng-kỳ kiếp, người sẽ được thành Phật hiệu là Thích-ca Mâu-ni.” Như vậy, các phương Nam, Tây, Bắc, bốn phương trên dưới chư Phật Thế Tôn cũng đều thọ ký như vậy.

Này Xá-lợi Tử! Phạm chí Bảo Vân nghe chư Phật đồng thọ ký rồi, được sự an ủi lớn, liền từ trên không hạ xuống, tức thời đến chỗ Đức Phật Nhiên Đăng, phát lòng tin thanh tịnh, rời nhà xuất gia, thường tu phạm hạnh.

Này Xá-lợi Tử! Ông đối với Phạm chí Bảo Vân chớ khởi dị kiến, đừng sinh nghi hoặc. Vì sao? Vì Phạm chí ấy chính là ta đây. Lúc đó ta đem năm cành hoa Ưu-bát-la rải lên đỉnh của Đức Phật và cũng rất ham thích lắng nghe chánh pháp Bồ-tát tạng, thọ trì đọc tụng, khai thị rộng rãi, diễn nói cho mọi người đầy đủ chánh hạnh, đó là hạnh vô tướng. Vì thế cho nên mau chóng được thọ ký Chánh đẳng Chánh giác.

Này Xá-lợi Tử! Nếu ta đối với pháp hạnh thanh tịnh ấy mà không dùng thần thông trí lực, thành tựu các pháp, thì Đức Phật ấy không thọ ký Bồ-đề cho ta. Lúc đó ta đối với chánh pháp Bồ-tát tạng an lập chánh hạnh theo những gì mà mình đã nghe được. Đó là hạnh vô tướng, hạnh bất khả đắc và thấy Đức Phật ấy siêu việt bình đẳng hơn tất cả hạnh. Ta đối với Đức Phật ấy biết tự tánh của tất cả pháp là không sinh, tùy thuận các pháp, khởi lên sự nhận thức bình đẳng, lại còn có khả năng đạt được pháp nhẫn tối thượng. Nhẫn ấy là gì? Đó là sắc nhẫn, thọ nhẫn, tưởng nhẫn, hành nhẫn, thức nhẫn, cho đến uẩn, xứ, giới, các thứ pháp nhẫn. Tuy được các pháp nhẫn như thế, nhưng đó chỉ là khái niệm. Vì sao? Vì hạnh tích tập ấy không phải là pháp thế gian, không phải pháp dị sinh, không phải pháp vô học, không phải pháp Duyên giác, không phải pháp Bồ-tát, không phải pháp chư Phật, đối với tất cả pháp đều không thể được. Vì không tập hợp vậy. Đây gọi là được các pháp nhẫn.

Lại nữa, nhẫn là đối với tất cả tướng, tất cả phan duyên, trong một sát-na cũng

được nhãn này. Đó không phải là nhãn giới, không phải nhãn cảnh giới tận, cho đến không phải nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý cảnh giới tận, đối với nhãn cảnh ấy cũng không chỗ đến.

Này Xá-lợi Tử! Ta đạt được nhãn ấy là do ta đối với Chánh pháp Bồ-tát tạng luôn muốn lắng nghe, thọ trì, đọc tụng, khai thị rộng rãi, diễn nói cho mọi người, đầy đủ chánh hạnh. Đó là hạnh vô tướng, hạnh bất khả đắc. Vì thế cho nên ta ở chỗ Đức Phật Nhiên Đăng mau chóng được thọ ký.

Lúc nói lời này, trong hội có con của một trưởng giả tên là Nhân Thọ, nghe Đức Phật nói Chánh pháp Bồ-tát tạng, công đức chư Phật và hạnh Bồ-tát, liền từ chỗ ngồi đứng dậy, sửa lại y phục, bày vai phải quỳ sát đất, chắp tay cung kính bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Thuở xưa con từng theo Tôn giả A-nậu-lâu-đà học hỏi hiểu biết pháp A-la-hán, dứt gốc già chết, sống trong nhà vắng lặng. Nay con chợt nghe Chánh pháp Bồ-tát tạng, công đức chư Phật và hạnh Bồ-tát, đó là Đại thừa, là Tối thượng thừa, thậm thâm vi diệu đệ nhất, không có pháp nào hơn, đó là pháp Chánh đẳng Chánh giác mà con đích thân nghe Đức Phật nói, đích thân lãnh thọ. Đối với chánh pháp này phát sinh vô lượng sự hiểu biết thù thắng thậm thâm vi diệu. Lại đối với pháp này không thể kể hết, không có chấp trước, không hiểu việc bậc Thánh làm, đó là pháp thậm thâm vi diệu bậc nhất, không có pháp nào cao hơn, đối với pháp ấy tích tập thoái chuyển. Thưa Thế Tôn! Chánh pháp Bồ-tát tạng này, đối với Phật thừa, cho đến tất cả thừa, nó là tối thượng, khai thị đệ nhất, thương xót vô cùng, nhiều ích vô lượng, an lạc trời người, độ thoát tất cả; đối với bậc học hay vô học phải nên đạt đến địa vị Bồ-tát. Vậy ai là người không phát tâm Chánh đẳng Chánh giác?

Nhân Thọ lại thưa tiếp:

–Bạch Thế Tôn! Đối với khổ tập rất khó thành tựu Chánh đẳng Chánh giác.

Đức Phật dạy:

–Này Nhân Thọ! Đúng vậy, đúng vậy!

Nhân Thọ thưa:

–Thưa Thế Tôn! Hành tướng ấy đối với tâm Chánh đẳng Chánh giác không có thoái chuyển, tích tập tinh tấn. Như Phật Thế Tôn đã trải qua hàng hà sa số, ở chỗ của mỗi chư Phật phát tâm Bồ-đề, lại có khả năng an trụ bình đẳng như vậy, tinh tấn chứng quả Bồ-đề, có khả năng an ổn các Bồ-tát đạo. Vì sao? Vì trí tuệ chư Phật vô lượng vô biên không thể nghĩ bàn, không thể kể hết.

Thưa Thế Tôn! Nếu không khéo tu tập pháp này, phân biệt quái ngại, tuy có trải qua trăm ngàn câu-chi na-do-đa kiếp đối với quả Bồ-đề này cũng rất khó được.

Thưa xong, Nhân Thọ ở trước Đức Phật nói kệ rằng:

*Trong ngàn câu-chi kiếp
Con phát tâm Bồ-đề
Thấy chúng sinh biếng nhác
Chìm đắm trong khổ não,
Giả sử thí đầu mắt
Chất hơn núi Tu-di
Luôn nhất tâm như vậy
Siêng năng không biếng nhác.
Nếu con trụ Phật đạo
Lợi lạc các hữu tình*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Do nương vào Như Lai
Được sức tinh tấn này.
Thừa này là Đại thừa
Phật nói là Tối thượng
Người ham thích Bồ-đề
Nhất định không kiến thủ,
Cứu hộ các khổ não
Giải thoát mọi nẻo ác
Chánh giác nghĩa lợi này
Chỉ có Như Lai nói.*

Nói kệ xong, Nhân Thọ khởi lòng tin hiểu pháp chư Phật, không đấm trước thú vui vợ con quyến thuộc thế gian, hướng về Phật Thế Tôn đánh lễ sát chân, nhiễu quanh bên phải ba vòng, trong khoảng sát-na liền trở về chỗ cũ, cùng với quyến thuộc bảy vợ, bảy con trai, bảy con gái, bảy người ở, bảy kẻ hầu đều mang nhung lụa mịn màng, giá trị ngàn vạn và các thứ kỹ nhạc cùng với năm trăm người rời khỏi đại thành Vương xá đi đến chỗ Đức Phật. Lúc đó, mọi người thấy việc này rồi liền đến hỏi. Đợi mọi người hỏi xong, Nhân Thọ con trưởng giả trả lời:

–Các vị nên biết, Đức Như Lai hiện đang ở núi Kỳ-xà-quật, được vô lượng vô số trăm ngàn đại chúng cung kính vây quanh. Ngài chỉ dạy rộng rãi vô lượng thiện pháp, trí tuệ của Đức Phật không thể nghĩ bàn, không thể kể hết. Nay tôi và quyến thuộc đang đến chỗ ấy để nghe pháp nghĩa thậm thâm vi diệu của Như Lai, đem sức thiện căn giải quyết mọi điều nghi ngờ, vì mong muốn được nhiếp thọ Chánh đẳng Chánh giác. Các vị cũng nên thân cận Đức Phật ấy gieo trồng các căn lành.

Nghe thế mọi người đều hoan hỷ xin đi theo.

Lúc đó, con của trưởng giả cùng với quyến thuộc năm trăm kỹ nhạc và mọi người đến chỗ Đức Phật rồi, đem hoa, hương, anh lạc, hương xoa, hương bột, tràng hoa, bảo cái, kỹ nhạc, ca vịnh, cúng dường các món và đem nhung lụa mịn màng trị giá trăm ngàn tung rải lên Đức Phật, rồi đến trước Đức Phật nói kệ rằng:

*Xưa trải qua nhiều kiếp
Siêng tu hạnh Bồ-đề
Tự tại trong các pháp
Lợi lạc các hữu tình.
Nay con sẽ như vậy
Cung kính dâng cúng dường
Thấy Đấng Lương Túc Tôn
Thường tu hạnh thanh tịnh
Hiện chứng đạo Vô thượng
Nên con dâng cúng dường.
Con cùng các quyến thuộc
Dắt theo cả ngàn người
Đều thân cận Như Lai
Tất cả quy mạng lễ.*

Con của trưởng giả nói kệ tán thán rồi lại bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Con và quyến thuộc hướng dẫn mọi người đến chỗ Thế Tôn, tất cả đều trụ tâm Chánh đẳng Chánh giác, trồng các căn lành, đối với đạo Vô thượng thế

không còn thoái chuyển.

Nói lời ấy rồi tất cả thưa rằng:

–Thưa Thế Tôn! Chúng con quy y Phật, quy y Pháp, quy y Tăng, các Ưu-bà-tắc chúng con cúi xin nhiếp thọ, mong dứt được hình thọ, xa lìa giết hại, hưởng đến cửa giải thoát, đồng thời phát đạo tâm vô thượng, cúi xin Thế Tôn vì chúng con mà nói pháp vi diệu, xin Thế Tôn chớ bỏ rơi chúng con và chúng sinh khổ não ở đời vị lai. Nguyện xin cứu vớt, chúng này thưa ba lần như vậy.

Vì lòng thương xót vô biên, nên Đức Thế Tôn hiện đại thần thông bay lên hư không ngồi kiết già. Lúc đó con của trưởng giả và mọi người thấy việc này rồi đều khen chưa từng có. Đức Thế Tôn ấy dùng sức oai thần đưa cả đại chúng lên hư không. Con của trưởng giả cùng với quyến thuộc năm trăm kỹ nhạc vui mừng khôn xiết, đứng giữa hư không chấp tay nhiều quanh bên phải ba vòng, rồi đánh lễ sát chân Đức Thế Tôn, trỗi lên các loại kỹ nhạc ca vịnh công đức của Đức Phật. Lúc đó nhờ thần lực của Đức Phật nên khắp cả vô lượng vô biên trăm ngàn du-thiện-na ở giữa hư không bỗng nhiên hóa thành đại chúng Tỳ-kheo một ngàn hai trăm năm mươi vị, cùng với quyến thuộc sáu vạn người, từ phương Đông đến muốn nghe Đức Thế Tôn nói pháp. Thấy đại chúng ấy, Đức Thế Tôn liền dùng thần lực hóa năm lâu các, trang nghiêm các thứ rất hiếm có, mỗi mỗi lâu các đều phát ra Phạm âm diễn nói pháp vi diệu. Lại có trăm ngàn câu-chi các chúng thiên tử đem Thiên hoa Mạn-đà-la rải lên Đức Phật. Nhờ thần lực của Đức Phật nên các hoa rải khắp không trung đó biến thành lâu các hoa. Lúc đó, con của trưởng giả và cả đại chúng thấy các đại thần thông biến hóa trang nghiêm thanh tịnh như vậy, phát sinh vô lượng thân cận ham thích. Biết được tâm niệm ấy, Đức Phật liền nhiếp thần lực, trở về phương Đông tướng hoàn như cũ.

Thấy điều đó, A-nan liền bày vai phải, chấp tay cung kính bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Vì nhân duyên gì mà Thế Tôn hiện thần biến hóa, cúi xin Thế Tôn vì chúng con mà nói.

Này A-nan! Nay ta vì Nhân Thọ con của trưởng giả cùng quyến thuộc, các chúng kỹ nhạc đã cúng dường ta, người này trải qua trăm ngàn câu-chi kiếp không đọa đường ác, thường sinh lên cõi trời, người, hưởng mọi thú vui thù thắng vi diệu, hết kiếp này rồi cũng lại tôn trọng cúng dường Đức Như Lai Đạo Hạnh Ứng Chánh Đẳng Giác, trong hai mươi lăm câu-chi kiếp không còn luân chuyển. Bảy người vợ khi bỏ thân mạng này rồi sẽ chuyển thân nữ thành tướng đại tướng phu, lại cùng Bồ-tát Nhân Thọ ở trong một kiếp tu hạnh Bồ-tát. Này A-nan! Bồ-tát Nhân Thọ đương lai sẽ được thành Phật hiệu là Đẳng Tâm Như Lai, đầy đủ mười hiệu, cùng với quyến thuộc lần lượt thọ ký đều được thành Phật. Chúng kỹ nhạc năm trăm người, do cúng dường Đức Phật, nhờ nhân duyên ấy nên trải qua a-tăng-kỳ kiếp không đọa đường ác, ngàn câu-chi kiếp thường làm Chuyển luân thánh vương, quá số này rồi cúng dường tôn trọng mười ngàn Đức Như Lai, trong một kiếp đều sẽ thành Phật cùng một danh hiệu. Còn một ngàn người dân theo kia, sau khi Đức Từ Thị Như Lai Niết-bàn, quá hằng hà sa kiếp tôn trọng cúng dường ngàn câu-chi Đức Phật, rồi sẽ được thành Phật hiệu là Hy Thắng Như Lai, đầy đủ mười hiệu.

Khi ấy, Đức Phật bảo Bí-sô Xá-lợi Tử:

–Này Xá-lợi Tử! Vua A-xà-thế cùng Bà-la-môn Cự Túc Đẳng và ngàn người, sau khi chánh pháp diệt rồi, quá kiếp đao binh, vào đời vị lai có Phật ra đời hiệu là Từ Thị, lúc đó tuổi thọ của hữu tình sống rất lâu đến tám vạn tuổi, lại có ngàn Bích-chi-phật ra

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

đời, lúc đó các người này thân cận cúng dường tôn trọng tán thán, cũng lại tôn trọng tán thán cúng dường Đức Từ Thị Như Lai. Trải qua hai mươi lăm câu-chi na-do-đa kiếp không còn thoái chuyển, trông các căn lành, rời nhà xuất gia thành quả Bồ-đề và thấy ngàn người đồng thời phát tâm Chánh đẳng Chánh giác. Lúc đó, sáu mươi na-do-đa trời người xa lìa trần cấu, được Pháp nhãn tịnh.

Đức Phật bảo A-nan:

–Này A-nan! Những kẻ ngu không thể phát sinh lòng ngưỡng mộ tin hiểu thanh tịnh tôn trọng tán thán Đức Phật. Vì sao? Vì những người một chút thiện căn còn không có thay, huống là chứng đại Niết-bàn của Như Lai.

Lúc đó Đức Thế Tôn muốn làm sáng tỏ nghĩa trên liền lập lại bằng kệ rằng:

*Nhờ tôn trọng chư Phật
Được cát tường tối thắng
Cúng dường bậc Điều Ngự
Được đại quả tối thắng.
Sau chư Phật diệt độ
Được thấy xá-lợi Phật
Cũng như số hạt cải
Nên tu tập rộng lớn.
Lại sau Phật diệt độ
Người cúng dường xá-lợi
Nên sinh tâm bình đẳng
Hệt Như Lai trụ thế.
Bởi do phát tâm này
Cúng dường Đấng Vô Thượng
Ngộ Bồ-đề bình đẳng
Quả báo cũng như vậy.
Được Thiện Thệ nhiếp thọ
Xa lìa các đường ác
Người này hưởng Niết-bàn
Không có gì là khó.
Khai thị cấm giới Phật
Tam-ma-địa tối thượng
Và thắng, giải thanh tịnh
Được quả Phật vô thượng.
Khi cúng dường thế rồi
Mau hưởng thiện tu tập
Được chánh giác vô thượng
Tuyên nói pháp đệ nhất.
Nếu người muốn biết rõ
Thân cận pháp chư Phật
Muốn đạt được đa văn
Thâm tâm không nhàm chán.
Chuyển luân vương tự tại
Và dòng hạ tịnh hạnh
Đủ phước tướng trang nghiêm*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Cùng thời được xuất ly.

Đức Thế Tôn nói kệ rồi, bảo Bí-sô Xá-lợi Tử:

–Này Xá-lợi Tử! Nếu thiện nam, thiện nữ an trụ Đại thừa, muốn mau chóng thành Chánh đẳng Chánh giác, nên đối với chánh pháp Bồ-tát tạng nghĩa lợi thù thắng, ham muốn đa văn, thọ trì đọc tụng, cho đến khai thị rộng rãi, diễn nói cho mọi người. Nếu làm được như thế thì chính là nối nắm Tam bảo khiến không bị đoạn diệt, đạt được bốn Vô lượng tâm không bị thoái chuyển, sáu pháp Ba-la-mật, bốn Nhiếp sự, nhiều ích hữu tình đều được tương ứng.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Chánh pháp Bồ-tát tạng này chính là đạo Bồ-đề. Vì sao? Vì Chánh pháp Bồ-tát tạng này nhiếp thọ Chánh đẳng Chánh giác. Đó chính là tư lương của Bồ-tát. Nên học như vậy, không để đoạn tuyệt.

Lại nữa, này Xá-lợi Tử! Điều mà gọi là thành tựu Chánh đẳng Chánh giác, tất cả Ba-la-mật-đa, có khả năng đối với tất cả Ba-la-mật-đa của Như Lai khéo tu xuất ly, đối với địa vô lượng đạt được tất cả khinh an của Như Lai, cho đến được địa vị của Như Lai. Nếu đối với Ba-la-mật-đa mà được như vậy thì được an trụ tất cả Ba-la-mật-đa.

Khi ấy, Đức Thế Tôn muốn làm sáng tỏ nghĩa trên liền nói bằng kệ rằng:

*Người phát sinh trí tuệ
Nói tất cả hữu vi
Do trí và vô minh
Nên các khổ hữu vi.
Đối nghiệp và nghiệp báo
Phải nên biết như vậy
Nếu không nghiệp không báo
Hiện tiền được xuất ly.*

Khi Đức Thế Tôn nói kệ rồi, Cụ thọ Xá-lợi Tử, các Đại Bồ-tát, các chúng Tỳ-kheo, tất cả thế gian Trời, Người, A-tu-la, Càn-thát-bà... nghe Đức Phật dạy đều hết sức hoan hỷ tín thọ phụng hành.

